

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2557

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลาย
ทางชีวภาพ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

The Development Model of Management of Biodiversity

Research: Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
สำเนียง องสุพันธ์กุล และคณะ

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

มกราคม 2558

รหัสโครงการ 2557A1692007

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2557

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลาย
ทางชีวภาพ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
The Development Model of Management of Biodiversity
Research: Rajamangala University of Technology Rattanakosin

สำเนียง อังสุพันธ์กุล และคณะ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin
ในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ ไข่มไ้ม้ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาแก่คณะผู้วิจัยในการให้คำแนะนำแนวทางการดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงลง

ขอขอบคุณสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานวิจัยโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์และขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการใช้พื้นที่และเครื่องมือต่างๆ สำหรับการศึกษาวิจัย

ขอขอบคุณ คณะผู้วิจัยทุกท่านภายใต้แผนงานโครงการวิจัย ที่ดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ลงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

มกราคม 2558

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ 2557A1692007

ชื่อโครงการ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้วิจัย ดร.สำเนียง งามสุพันธ์กุล ผศ.ดร.เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และนางสาววรารัตน์ วัฒนชนโบล¹

โครงการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 2. ถอดบทเรียนการจัดการความรู้กระบวนการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และ 3. เพื่อประเมินผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เป็นวิธีดำเนินการหลัก ผ่านกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับผิดชอบสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัย จำนวน 9 โครงการ จำแนกตามกลุ่มการวิจัยได้ดังนี้ กลุ่มการพัฒนาต่อยอดและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 3 โครงการ กลุ่มความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 3 โครงการ กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพข้าวเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา จำนวน 2 โครงการ และกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพเชิงพื้นที่ในรูปแบบบูรณาการ จำนวน 1 โครงการ ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัย เงื่อนไขความสำเร็จการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัย มี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาโจทย์วิจัยหรือคำถามการวิจัยที่มีคุณภาพ เหมาะสม และได้มาตรฐาน การวางแผนและการเตรียมความพร้อมของทีมนักวิจัยทั้งก่อนวิจัย ระหว่างวิจัย และหลังวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยมีศักยภาพในเรื่องที่วิจัย และมีผู้ร่วมวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาชีพ มีการสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ที่เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัย 1.2 ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย มีการบริหารนักวิจัย งานวิจัย และงบประมาณ 1.3 มีผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ที่เกิดจากการวิจัยที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

2. ปัญหาอุปสรรคที่พบคือ การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า จึงทำให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยทุกโครงการต้องดำเนินการขยายเวลาการวิจัยออกไป ไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามแผนงานที่กำหนด

3. กระบวนการในพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการที่โครงการความหลากหลายทางชีวภาพได้ให้แนวทางทำให้นักวิจัยเกิดการพัฒนาตั้งแต่กระบวนการในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีการประชุมระดับชาติ การเสริมสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงานต่างๆ เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นพื้นที่ศึกษา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการด้านการวิจัยระหว่างกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำ ทั้งนักวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และเครือข่ายการวิจัยภายนอก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการ, เครือข่ายการวิจัย, ความหลากหลายทางชีวภาพ

E-mail Address: sumnieng.o@rmutr.ac.th, Jensak.Eak@rmutr.ac.th, Wararat.Wat@rmutr.ac.th

¹ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ABSTRACT

Code of Project 2557A1692007

Project Name The Development Model of Management of Biodiversity Research:
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Researcher Name Sumnieng Ongsupankul, Ph.D. Asst.Prof. Jensak Eakburanawat, Ph.D. And Miss Wararat Watthanachanobon¹

This research project aims at 1) developing management model of RMUTR's research on biological diversity 2) reviewing lesson learned from knowledge management of the RMUTR's procedure of the research on biological diversity and 3) assessing the development management model of RMUTR's research on biological diversity. The project is mainly conducted through Participatory Action Research method by using samples of heads of project researchers who have got the 2015 scholarships from Office of the Higher Education Commission (biological diversity group). These scholarships consisted of nine projects which can be classified by research group as follows; three projects concerning the development and utilities of biological resources, three projects concerning cultural diversity and local wisdom, two projects concerning biological diversity for the development and preservation of rice, and one project concerning biological diversity in regards to area using integration methods. The research project found that;

1. Three factors which are the condition for the success research network management include 1.1 input factors consisted of the meeting so as to develop research questions or issues which are effective and appropriate, plan and prepare research team both before and after the conduction of research. Heads of project researchers are competent in the research topics which they are conducting. Moreover, the researchers from different field of specialization have cooperated and support one another, using suitable tools and friendly facility 1.2 procedure factors consisted of management of researcher, research projects, and budget 1.3 having clear and practical outcomes, results, and impacts from the research.

2.The main obstacle is the delay in the budget disbursement procedure resulting in the postponement of research projects of every participating university. Therefore, the researcher projects could not be done within the prescribed period.

3.Procedure for the development of RMUTR researchers in the field of biological diversity was implemented through the management method as recommended by biological diversity research project. As a result, there is a progress of researchers from the beginning of the process in which they proposed the research topic, Participatory Action Research method, network building between different sectors and departments of the university, and participation of the community which is the area of research resulting in the exchange and sharing of knowledge in regards to the research method among the researchers within the University and the researcher network not within the University.

Keywords: management model, research network, biological diversity

---

E-mail Address: sumnieng.o@rmutr.ac.th, Jensak.Eak @rmutr.ac.th, Wararat.Wat@rmutr.ac.th

¹Institute of Research and Development Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
ABSTRACT	
สารบัญเรื่อง	
สารบัญภาพ	
บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. ทฤษฎีสมมุติฐานและกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	2
วัตถุประสงค์	14
วิธีดำเนินการวิจัย	15
ผลการวิจัย	17
สรุปและวิจารณ์	45
ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการวิจัย	49
รายงานการเงิน	52
บรรณานุกรม	53
ประวัติผู้วิจัย	55

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความเชื่อมโยงของการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ	3
2	กรอบแนวคิดในการพัฒนานักวิจัย	10
3	การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานักวิจัยในโครงการความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ 2557	30
4	การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น: บูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	31
5	แผนที่การประเมินโอกาสเกิดดินถล่มในพื้นที่ศึกษา	34
6	ผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา “แก้อี Daybed ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสาน”	35
7	การถ่ายทอดสู่ชาวบ้านตำบลหินลาด อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	35
8	ผลงานการบูรณาการกับการเรียนการสอน	36
9	หนังสือคู่มือการท่องเที่ยว	37
10	เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ดำเนินการตรวจสอบสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์	38
11	ภาพพิพิธภัณฑ์หลังการจัดรูปแบบแล้ว	38
12	หนังสือภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์พืชผักพื้นบ้านลาวดั่ง	39
13	เครื่องอบแห้งข้าวเปลือกด้วยเทคนิคหมุนวนในถังไซโคลน	40
14	พืชสมุนไพรเด่นในเขตทุ่งสามร้อยยอด	42
15	พืชสมุนไพรที่พบทั่วไป	42

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่รัฐบาลดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพความสามารถในการแข่งขัน โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นภาคีหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติพันธกิจแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการวิจัยเป็นเครื่องมือการพัฒนางานบนฐานความรู้ แต่ในสภาพจริงส่วนใหญ่การแก้ปัญหาขาดความเชื่อมโยงกับกลไกและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยไม่มีส่วนกำหนด ใจทวิวิจัยและมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยการวิจัยส่วนใหญ่จึงเป็นงานวิจัยที่ให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่าการลงทุน เนื่องจากขาดระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันรัฐบาลจึงถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดให้มีการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของประเทศ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรสำคัญหนึ่งที่ต้องสนองนโยบายนี้ และเป็นหนึ่งในพันธกิจที่ทุกมหาวิทยาลัยต้องดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดสรรทุนวิจัยให้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โครงการวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 5 โครงการ ผลการดำเนินงานพบว่า มีปัญหาด้านการบริหารจัดการสำหรับนักวิจัยกลุ่มนี้ เนื่องจากนักวิจัยต้องลงพื้นที่ในชุมชน การประสานงานกับชุมชนไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ประกอบกับการรวบรวมข้อมูลและการรายงานความก้าวหน้าดำเนินการได้ไม่สม่ำเสมอ และใน ปี 2557 นักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้เสนอข้อเสนอโครงการวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวนมากกว่า 5 โครงการ ทำให้การประสานงานภายในโครงการวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพนี้ อาจประสบปัญหายิ่งขึ้น หากไม่มีการบริหารจัดการที่ดี

ดังนั้น สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จึงวางแผนในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อบริหารจัดการงานวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยรวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติต่อไป

2. ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

2.1 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

นโยบายการวิจัยของชาติระหว่าง พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ความต่อเนื่องของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ รวมทั้งนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) ภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือรัฐบาล (Agenda) และภารกิจในพื้นที่ (Area) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3. เน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีจุดเน้นที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและภาวะความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงสู่การนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น

4. จัดสรรงบประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่

การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากร การวิจัยร่วมกัน

5. ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) อย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการวิจัยและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลการวิจัย รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการวิจัยให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. ให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของประเทศ

ภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงของการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

นโยบายการวิจัยของชาติดังกล่าวรองรับวิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ คือ ประเทศไทยมีและใช้งานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน โดยมีพันธกิจการวิจัยของชาติ คือ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมและแพร่หลาย รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และ สาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) รวม 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม
 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทาง
 เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์เสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม
 และบุคลากรทางการวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้
 ผลงานวิจัยนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิง
 พาณิชยกรรมและสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

สำหรับงานวิจัยนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและ
 ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย และยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5
 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ผลงานวิจัยนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์
 ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชยกรรมและสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่
 เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลายโดยมีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนา
 นวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัยนวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย

เป้าประสงค์การวิจัย พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพา
 ตนเองโดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆอย่างสมดุลและ
 เหมาะสม

ตัวชี้วัด

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพมีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์มี
 การถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายสร้างเสริมองค์ความรู้ทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัย
 ประยุกต์อันก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ในด้านการพัฒนาประเทศ

2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4

เป้าหมาย

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสาธารณะใน
 ระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับประเทศเพิ่มขึ้น

2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	รวม
ล้านบาท	10,690	15,564	18,500	21,644	25,011	91,409

ที่มา :

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศและสาธารณะตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศโดยในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วยทั้งนี้ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆรวม 2 กลยุทธ์ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 พัฒนาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์รวมทั้งองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์สังคมศาสตร์และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่าง ๆ ประกอบด้วยแผนงานวิจัยดังนี้

1.1 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเช่นเทคโนโลยีชีวภาพวัสดุศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนาโนเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขสัตว์ทดลองและวิธีการอื่นเพื่อทดแทนการใช้สัตว์เทคโนโลยีด้านอวกาศหุ่นยนต์ เป็นต้น

1.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางสังคมศาสตร์

1.3 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาการ

อื่นๆ

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้จากการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและของประเทศด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและเพื่อการพึ่งพาตนเอง

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนา นวัตกรรมและองค์ความรู้ที่เป็นรูปธรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของท้องถิ่นด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์

1.6 การวิจัยในเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ภาคการผลิตและเศรษฐกิจ

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ด้านเทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmentally Friendly Technology / Green Technology)

1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชีวสารสนเทศ (Bio informatics) ภูมิสารสนเทศ (Geo informatics) และวิทยาการปัญญา (Cognitive Science) เพื่อการแข่งขันและรองรับนโยบายเขตการค้าเสรี

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลทางการวิจัยในวิทยาการต่างๆประกอบด้วยแผนงานวิจัยดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับความต้องการนักวิจัยในวิทยาการสาขาต่างๆของภาครัฐและภาคเอกชนและการพัฒนาแผนความต้องการกำลังคนด้านการวิจัยของประเทศ

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัยและนักบริหารการวิจัยให้มีมาตรฐานของวิชาชีพในวิทยาการต่างๆของภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนนักวิจัยในชุมชนท้องถิ่นในภาคประชาชนที่ควรเน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมถึงมีช่องทางความก้าวหน้าของอาชีพนักวิจัย

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ช่วยนักวิจัยในภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการบริหารจัดการความรู้จัดการความรู้ผลงงานวิจัยนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะเชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

เป้าประสงค์การวิจัย พัฒนาระบบและกลไกการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อบริหารจัดการความรู้ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. จำนวนโครงการวิจัยที่จะสามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5

3. สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชน 1 : 1

เป้าหมาย

1. โครงการวิจัยที่จะสามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะเป็นร้อยละ 80 ของโครงการวิจัยทั้งหมดโดยให้ภาคประชาสังคมมีบทบาทในการวิจัยด้วยตนเอง

2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 เป็นร้อยละ 30 ของงบประมาณการวิจัย

3. สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชน 1 : 1 เป็น 50% ของงบประมาณการวิจัย

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	รวม
ล้านบาท	2,036	2,965	3,524	4,123	4,764	17,411

ที่มา :

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศโดยในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วยทั้งนี้ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆรวม 2 กลยุทธ์ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศประกอบด้วยแผนงานวิจัยดังนี้

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารการวิจัยของประเทศในแต่ละระบบได้แก่ระบบนโยบายการวิจัยระบบสนับสนุนทุนวิจัยระบบทุนอุดหนุนการวิจัยซึ่งครอบคลุมระบบการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยของประเทศระบบสถาบันการวิจัยระบบบุคลากรวิจัยระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัยระบบมาตรฐานการวิจัยระบบการจัดการผลผลิตการวิจัยและระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ผลงานวิจัยนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์การใช้ประโยชน์โดยชุมชนท้องถิ่นและสาธารณะตลอดจนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

1.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัย (Research Network) เพื่อเสริมรอยต่อที่ขาดหาย (Missing Links) ของห่วงโซ่คุณค่าการวิจัย (Research Value Chain)

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการส่งเสริมการวิจัยในภาคเอกชนเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนในต่างประเทศมาลงทุนวิจัยในประเทศ

1.6 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญาและแนวทางการผลักดันสู่การสร้างทรัพย์สินทางปัญญา

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์การนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อสร้างความพร้อมและสร้างขีดความสามารถของประเทศ

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยและระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารการวิจัยของประเทศ

1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาการสาขาต่าง ๆ ของประชาชนตลอดจนการเข้าถึงองค์ความรู้ในประเทศและจากต่างประเทศ

1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การวิจัยระดับชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยในระดับภูมิภาค

1.12 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการบริหารการวิจัยในระดับภูมิภาค

1.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้คุณค่าทางภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ทัศนกรรมและความหลากหลายของกลุ่มคนสร้างมูลค่าสู่การตลาดด้วยกระบวนการบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้และลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ

1.14 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้สู่การสื่อสารระดับชุมชนฐานรากด้วยภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการอย่างเหมาะสม

1.15 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากลไกการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยที่มีประสิทธิภาพระหว่างภาครัฐสถาบันการศึกษาและเอกชนรวมทั้งต่างประเทศ

1.16 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายทางภาษีและการปฏิรูประบบกฎหมายให้เอื้อต่อการประกอบการและการส่งเสริมการลงทุนวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยแผนงานวิจัยดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศ

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาดัชนีด้านการวิจัยที่เหมาะสมแก่การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554: 28-32)

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยต้องอาศัยระบบ และกลไกต่างๆ เป็นตัวขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่ง ศิริลักษณ์ ดีไพบูลย์ กล่าวว่า ระบบคือความเชื่อมโยงของ Element ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ นโยบาย แผนงาน โครงการ/กิจกรรม การดำเนินงาน ผลงาน และกลไก หมายถึง ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง การมีหน่วยงาน การปฏิบัติ จำนวนคน คุณภาพของคน วัสดุ ครุภัณฑ์ จำนวนเงิน สถานที่ ฯลฯ ที่เอื้ออำนวยให้ระบบขับเคลื่อนไปได้ อีกทั้งยังต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญในการบริหารซึ่งมี 4 อย่าง ที่เรียกว่า 4Ms ได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) การจัดการ (Management)

กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย (2552) กล่าวว่าการบริหารการวิจัย ต้องใช้หลักการบริหาร โดยมองเป็น 2 มิติ คือ มิติที่ 1 การบริหารงานในแนวราบ เป็นการบริหารระดับมหาวิทยาลัย ผ่านหน่วยงานต่างๆ ระดับคณะ มิติที่ 2 การบริหารงานในแนวตั้ง เป็นการบริหารซึ่งต้องผ่านคณะและภาควิชาต่างๆ การจัดโครงสร้างของหน่วยงาน ศูนย์เครื่องมือกลาง ศูนย์/กลุ่มความ เป็นเลิศด้านการวิจัย ระบบสนับสนุนอื่นๆ การบริหาร กระบวนการสนับสนุนการวิจัย กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการ การประเมินโครงการ การจัดประชุมวิชาการ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

All rights reserved

2.3 กรอบแนวคิดในการพัฒนานักวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กำหนดกรอบคิดในการพัฒนานักวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ

- 1) ระยะต้นน้ำ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัยแล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) กิจกรรมที่ใช้คือ ให้ผู้เข้ารับการอบรมลงมือปฏิบัติการจริงเพื่อให้เข้าใจในเรื่องนั้นโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิจัย แล้วนักวิจัยปฏิบัติจริงโดยใช้ความรู้จากการอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิจะทำการวิพากษ์ข้อเสนอโครงการวิจัยนั้น (วิบูลย์ วัฒนาธร และ เสมอ ถาน้อย, 2550)
- 2) ระยะกลางน้ำ เป็นการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- 3) ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง รวมทั้งการจัดหาผลประโยชน์จากผลการวิจัยนั้น

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการพัฒนานักวิจัย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนาวรรณ สุขเกษม และคณะ (2549) ดำเนินการวิจัยการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สูงขึ้น วิธีการศึกษาวิจัยใช้วิธีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ แล้วสังเคราะห์รูปแบบของระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วยระบบงานย่อย 4 ระบบ คือระบบการพัฒนาโจทย์วิจัย ระบบการพัฒนาข้อเสนอของงานวิจัย ระบบการประเมินและติดตามผลงานวิจัย และระบบการเผยแพร่งานวิจัย ซึ่งรูปแบบของระบบบริหารการจัดการงานวิจัยจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดวงเดือน ภูตยานันท์ (2553) ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้บริหารและนักวิจัยของมหาวิทยาลัย แล้วนำผลที่ได้มาสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น แล้วตรวจสอบหรือประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 18 ด้าน โดยให้ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัย จำนวน 78 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐ 78 แห่งเป็นผู้ประเมิน ผลการประเมินพบว่า รายการส่วนใหญ่ในองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสม และได้ปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ รวมทั้งจัดทำร่างคู่มือการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบและร่างคู่มือ โดยมี อธิการบดี รองอธิการบดี ฝ่ายวิจัย/ฝ่ายกำกับกรวิจัย ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยและนักวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐ 78 แห่ง รวมผู้ประเมินจำนวน 280 คน ผลการประเมินพบว่า รายการในองค์ประกอบของรูปแบบและคู่มือการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเหมาะสม จึงได้ปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบละคู่มือที่สมบูรณ์ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มืออีกครั้งหนึ่ง โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการประเมินพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐและคู่มือ

ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากสามารถนำไปใช้ในการบริหารสำนัก/สถาบันวิจัย และพัฒนาของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบที่นำเสนอประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แนวคิดรูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของรูปแบบมี 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ การควบคุม และระบบสารสนเทศ

ศิริโรจน์ ผลพันธ์ (2547) การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ เพื่อศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน และเพื่อเสนอแนะรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต การวิจัยนี้เป็นลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ในเชิงลึกจากผู้บริหารงานวิจัยโดยตรง จำนวน 12 คน ได้แก่ ผู้บริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง ผู้บริหารหน่วยงานด้านนโยบาย และผู้บริหารหน่วยงานด้านสนับสนุนทุนการวิจัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open-end questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการศึกษาพบว่านโยบายด้านวิจัยระดับชาติในแต่ละฉบับมีความสอดคล้องกันและมุ่งเน้นความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศของไทย ส่วนการบริหารงานวิจัยในภาพรวมเน้นการบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการ โดยใช้ระบบบริหารในรูปแบบชุดโครงการวิจัย และเครือข่ายวิจัย แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การสนับสนุนการวิจัยจากรัฐไม่สอดคล้องกับนโยบาย ส่งเสริมการวิจัย โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านจำนวนงบประมาณและการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานกลางระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการวิจัยเท่าที่ควร ขาดเอกภาพการบริหารงานวิจัย และยังประสบปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ทุนการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัยระดับชาติสู่สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมครอบคลุมทั้งหมด การบริหารงานวิจัยในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขาดความคล่องตัวของการบริหารงบประมาณ และขาดกลไกหรือระบบการจัดการให้แต่ละภาคีของระบบวิจัยเชื่อมโยงกัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาพยายามแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่และพัฒนาศักยภาพ

นักวิจัยที่มีอยู่เดิม การสร้างระบบการบริหารงบประมาณให้มีความสะดวกและรวดเร็ว ส่งเสริมให้นักวิจัยแสวงหาทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกให้มากขึ้น และพยายามสร้างระบบวิจัยให้เชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งนี้แล้วสถาบันอุดมศึกษามีแนวโน้มบริหารงานวิจัยในรูปแบบเครือข่ายมากขึ้นโดยเฉพาะความร่วมมือทางวิจัย และมีแนวโน้มการจัดรูปองค์กรแบบผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยัดหย่น/นวัตกรรมโดยใช้แนวคิดการบริหารงานวิจัยที่สำคัญคือ เศรษฐกิจฐานความรู้ การวิจัยแบบบูรณาการ การประเมินผลการบริหารงานวิจัยโดยใช้ Balanced Score Card และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยทุกประเภท สนับสนุนความเชื่อมโยงของระบบวิจัยให้มากกว่าปัจจุบัน ควรจัดทำแผนแม่บทการวิจัยระดับอุดมศึกษา และให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในงานวิจัยระดับชาติมากขึ้น ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถาบันมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร ด้านการจัดรูปองค์กร ควรผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยัดหย่น/นวัตกรรม มีสายบังคับบัญชาที่สั้น เน้นความคล่องตัวและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ บริหารงานวิจัยโดยใช้นโยบายยัดหย่น การวิจัยเชิงรุกและสนับสนุนการวิจัยตามโครงการพิเศษต่าง ๆ ด้านทรัพยากรบุคคล ควรสร้างและพัฒนาทั้งนักวิจัยที่มีตำแหน่งอาจารย์และตำแหน่งนักวิจัย และนักวิจัยในบัณฑิตศึกษา ด้านงบประมาณ ควรใช้ระบบคุณธรรม เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย โดยเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากผลงานวิจัยเป็นหลัก ด้านคุณภาพงานวิจัย ควรเน้นคุณภาพงานวิจัยเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิจัย โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพงานวิจัยในทุกขั้นตอน ควรให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สังคมหรือใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยให้มากขึ้น และควรมีหน่วยงาน/คณะทำงานจัดการดูแลทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัย ด้านความเชื่อมโยงของระบบวิจัย ควรมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง จัดตั้งหน่วยงานเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่สังคม และด้านความร่วมมือทางวิจัย ควรทำวิจัยแบบคณะวิจัยในรูปแบบเครือข่ายวิจัย โดยผู้บริหารเครือข่ายวิจัย ควรมีคุณสมบัติเป็นทั้งนักบริหาร ผู้ประสานงาน และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่วิจัย และควรให้เครือข่ายวิจัยใช้ทรัพยากรทำวิจัยร่วมกันให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2. เพื่อถอดบทเรียนการจัดการความรู้กระบวนการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1

1. ศึกษาสถานภาพ ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการและแนวทางพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพโดย

1) วางแผนปฏิบัติการศึกษาสถานการณ์ปัญหาและการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2) ศึกษาสถานภาพและแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2. จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา ศักยภาพจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรคและโอกาสของการทำงานวิจัยของนักวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3. ประชุมปฏิบัติการตรวจสอบความสมบูรณ์ของผลการศึกษาสถานภาพและแนวทางพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของนักวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ระยะที่ 2

ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของเครือข่ายการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้

1) ทดลองปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้แก่

1.1 การพัฒนาโจทย์วิจัยโดยร่วมกับภาคีโดยให้ได้ชุดโจทย์วิจัย

1.2 การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่สมบูรณ์

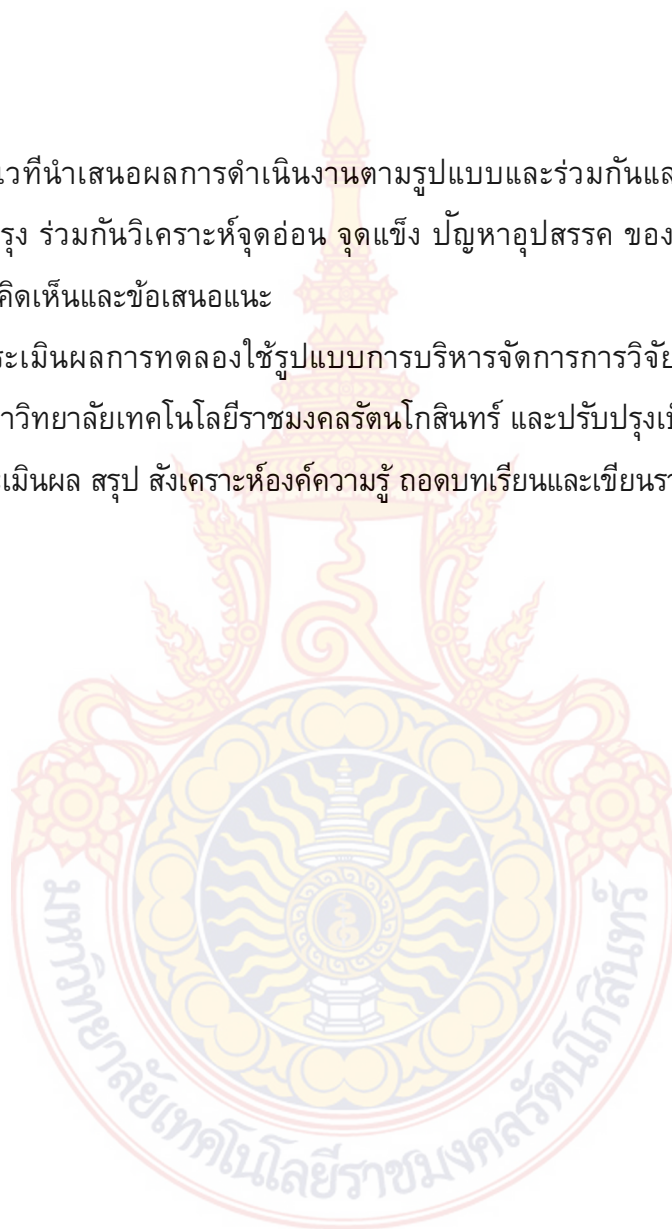
1.3 ทดลองระบบการติดตามส่งเสริมสนับสนุน

1.4 ทดลองระบบการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

2) จัดเวทีนำเสนอผลการดำเนินงานตามรูปแบบและร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินงาน พร้อมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3) ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และปรับปรุงเป็นระยะ

4) ประเมินผล สรุป สังเคราะห์องค์ความรู้ ถอดบทเรียนและเขียนรายงานเพื่อการเผยแพร่ขยายผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัย

1.1 ปัจจัยนำเข้า (Input)

1.1.1 การพัฒนาโจทย์วิจัยหรือคำถามการวิจัยที่มีคุณภาพ เหมาะสมและได้มาตรฐาน

ลักษณะ/ วิธี การบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
(1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักวิจัยที่สนใจส่งข้อเสนอโครงการความหลากหลายทางชีวภาพทั้งแบบเดิมและแบบแข่งขันได้เรียนรู้แนวทางการทำวิจัยและการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ	(1.1) นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวทั้งสิ้น จำนวน 12 คน (1.2) มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ 2557 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 10 โครงการ เป็นงบประมาณ 2,800,000 บาท (1.3) มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2556 (1.4) เป็นนักวิจัยหน้าใหม่ในกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพทั้งสิ้น จำนวน 5 คน จาก 5 โครงการ (นับเฉพาะหัวหน้าโครงการ) (1.5) เป็นข้อเสนอที่ผ่านระบบแข่งขันจำนวน 5 เรื่อง ระบบเดิม จำนวน 5 เรื่อง
(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนสนับสนุน ประจำปีงบประมาณ 2557 ทุกโครงการ เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานักวิจัยในโครงการความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ 2557 ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 23-24 ตุลาคม 2556 ณ ห้องพระเทพรัตนดิลก ชั้น 2 อาคารเรียนรวม และศูนย์วัฒนธรรม (พุทธวิชาลัย)	(2.1) นักวิจัยเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวทั้งสิ้น จำนวน 10 คน จากทั้งหมด 10 โครงการ (2.2) นักวิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการ (2.3) การดำเนินกิจกรรมนี้ทำให้นักวิจัยได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) และการหารือ

ลักษณะ/ วิธี การบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งจัดโดยสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา และพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและแนวทางอื่นๆที่จะช่วยให้นักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้ตรงตามกรอบ TOR ของกลุ่มโครงการความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่สมบูรณ์</p>	<p>เกี่ยวกับทิศทางและแผนการดำเนินการ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำความเข้าใจร่วมกัน รวมทั้งการปรับข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับ TOR ของกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ</p>
<p>(3) สนับสนุนให้นักวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ปีงบประมาณ 2557 และพัฒนาโจทย์วิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อให้นักวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนประจำปีงบประมาณ 2557 ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย และให้นักวิจัยที่สนใจส่งข้อเสนอโครงการความหลากหลายทางชีวภาพได้พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับการยื่นขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2558</p>	<p>(3.1) นักวิจัยเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวทั้งสิ้น จำนวน 10 คน (3.2) มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ 2558 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 โครงการ เป็นงบประมาณ 2,065,200 บาท (3.3) เป็นนักวิจัยหน้าใหม่ทั้งสิ้น 4 คน จาก 4 โครงการ (นับเฉพาะหัวหน้าโครงการ)</p>
<p>(4) ติดตามผลการเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าว</p>	<p>(4.1) นักวิจัยทุกโครงการเข้าร่วมในกิจกรรมครบถ้วนทุกครั้ง</p>

1.1.2 การวางแผนและการเตรียมความพร้อมของทีมนักวิจัยทั้งก่อนวิจัย ระหว่างวิจัย และหลังวิจัย

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>1.ก่อนการวิจัย</p> <p>(1.1) สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินการมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน ดูแลนักวิจัยงบประมาณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นการเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักวิจัย และดูแลการดำเนินงานวิจัย การรายงานความก้าวหน้า และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิจัย</p> <p>(1.2) นักวิจัยงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ต้องเข้าร่วมโครงการปฐมนิเทศนักวิจัยที่ทางสถาบันวิจัยและพัฒนา จัดขึ้น เพื่อรับทราบเงื่อนไขในสัญญาเงินทุน กำหนดการที่สำคัญ ระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการวิจัย</p>	<p>(1.1) นักวิจัยได้รับแจ้งข้อมูลที่สำคัญจากผู้ประสานงานตรงตามกำหนดเวลา</p> <p>(1.2) ผู้ประสานงานช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้ทันต่อสถานการณ์</p>
<p>2.ระหว่างการวิจัย</p> <p>(2.1) สถาบันวิจัยและพัฒนา ติดตามการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2.2) สถาบันวิจัยและพัฒนา ใช้ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณวิจัย แบบงวดเงิน ซึ่งนักวิจัยจะต้องดำเนินการแนบเอกสารรายงานความก้าวหน้าทุกครั้งก่อนการเบิกเงินในแต่ละงวด เช่น การขอเบิกจ่ายเงินงวดที่ 2 นักวิจัยจะต้องนำส่งรายงานความก้าวหน้า (บทที่ 1-3) พร้อมหลักฐานการใช้จ่ายเงินในงวดที่ผ่านมา จึงจะอนุมัติให้เบิกจ่ายได้</p>	<p>(2.1) นักวิจัยสามารถรายงานความก้าวหน้าได้ทันตามกำหนดเวลา</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
3.หลังการวิจัย (3.1) สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้มีระบบการติดตามการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยทุกโครงการ	(2.2) นักวิจัยจะต้องนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ในงานประชุมวิชาการการประชุมใหญ่โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา ครั้งที่ 3 (HERP CONGRESS III)

1.1.3 หัวหน้าโครงการวิจัย (มีศักยภาพ จริยธรรม วินัย)

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
(1) สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินโครงการปฐมนิเทศนักวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2557 ซึ่งนักวิจัยงบประมาณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักวิจัย และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องต่างๆแก่นักวิจัยด้วย (2) โครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ทุกโครงการ ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักวิจัย และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องต่างๆแก่นักวิจัย เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนนักวิจัยให้ดำรงตนตามจรรยาบรรณนักวิจัย	นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ดำเนินการวิจัยบนพื้นฐานจรรยาบรรณนักวิจัยและวิชาชีพวิจัย

1.1.4 ทีมวิจัย (เป็นสหสาขาวิชาชีพ)

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>(1) ทีมวิจัย มาจากสหสาขาวิชาชีพ</p> <p>(2) ทีมวิจัย ดำเนินการโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน (PAR)</p>	<p>(1) ทีมวิจัย ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทีมวิจัยจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช - ทีมวิจัยจากคณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี - ทีมวิจัยจากคณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ร่วมกับ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด) และโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม <p>(2) ทุกโครงการวิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน (PAR) เป็นหลักในการดำเนินงานวิจัย</p>

1.1.5 ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา (มีศักยภาพ ประสบการณ์บริหารจัดการ ความรับผิดชอบ)

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นผู้มีศักยภาพ มีความรับผิดชอบ และมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการงานวิจัย ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อบริการและสนับสนุนการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านงานวิจัยผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆของสถาบันวิจัย 	<p>(1) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ได้รับคะแนนการประเมินการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.32</p> <p>(2) สนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์และเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ งานวิจัยทุนสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปี 2556 ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Rajabhat Journal of Science, Humanities & Social Sciences</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>และพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการอบรมและพัฒนาศักยภาพนักวิจัย - มีการประกาศหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการติดตามประเมินผลโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัย <p>(2) สนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์และเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์</p> <p>(3) ส่งเสริมงานบริการวิชาการและงานถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแก่สังคมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2557) จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำนครชัยศรี</p> <p>(3) นำองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดจากการดำเนินโครงการบริการวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเข้าร่วมโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สถาบันการพลศึกษา และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์</p> <p>(4) สนับสนุนทุนการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน เรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการประกอบอาหารจากพืชผักพื้นบ้าน ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกอ. (กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ) ประจำปี 2556</p>

1.1.6 งบประมาณสนับสนุนการบริหารจัดการ

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>(1) มหาวิทยาลัย ให้การสนับสนุนงบประมาณวิจัย และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการวิจัยอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2) สำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณโครงการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>(1) โครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนสนับสนุนงานวิจัยจาก สกอ. ประจำปี 2557 จำนวน 10 โครงการ เป็นเงิน 2,800,000 บาท</p> <p>(2) งบประมาณโครงการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557 จำนวน 100,000 บาท</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
	(3) งบประมาณโครงการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษามหาวิทยาลัยใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนให้นักวิจัยงบประมาณ สกอ. เข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และจัดโดย สกอ.

1.1.7 การสนับสนุน ข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ ยานพาหนะ สถานที่

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
สถาบันวิจัยและพัฒนา สนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ ยานพาหนะ สถานที่ และอื่นๆ ตามที่นักวิจัยประสานมา	(1) ดำเนินการตามที่นักวิจัยประสาน (2) สถาบันวิจัยและพัฒนา มีห้องสมุดงานวิจัย และระบบสืบค้นงานวิจัยไว้ให้บริการแก่นักวิจัย

1.1.8 ระบบการเงินการคลัง

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
มีการบริหารจัดการโดย กองคลัง ของมหาวิทยาลัย แต่ทั้งนี้ นักวิจัยจะต้องดำเนินการภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย พ.ศ. 2553	โครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนสนับสนุนงานวิจัยจาก สกอ. ประจำปี 2557 ทุกโครงการปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย พ.ศ. 2553 ซึ่งบริหารจัดการโดย กองคลัง

All rights reserved

1.1.9 ระบบสารสนเทศ

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>(1) สถาบันวิจัยและพัฒนา มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการงานวิจัย</p> <p>(2) ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการงานวิจัยจากหน่วยงานภายนอก</p>	<p>(1.1) ระบบฐานข้อมูลนักวิจัย</p> <p>(1.2) ระบบติดตามการนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์เผยแพร่</p> <p>(2.1) ระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Project Management: NRPM)</p> <p>(2.2) ระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System: NRMS)</p>

1.2 ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process)

1.2.1 การบริหารนักวิจัย (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ)

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>1. ระยะต้นน้ำ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นคว้าปัญหาการวิจัยแล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการมีการดำเนินการดังนี้</p> <p>- ปีงบประมาณ 2557 ได้สนับสนุนให้นักวิจัยที่สนใจส่งข้อเสนอโครงการความหลากหลายทางชีวภาพทั้งแบบเดิมและแบบแข่งขัน เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อให้ นักวิจัยนำข้อเสนอโครงการวิจัยไปนำเสนอให้ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คำแนะนำ แล้วนำมา ปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการ เพื่อยื่นขอรับทุน</p>	<p>(1.1) มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2557 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 10 โครงการ เป็นงบประมาณ 2,800,000 บาท</p> <p>(1.2) มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2558 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 7 โครงการ เป็นงบประมาณ 2,065,200 บาท</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>สนับสนุน</p> <p>- ปีงบประมาณ 2558 ได้ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนให้นักวิจัยที่สนใจส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ปีงบประมาณ 2557 และพัฒนาโจทย์วิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้นักวิจัยนำข้อเสนอโครงการวิจัยไปนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการ เพื่อยื่นขอรับทุนสนับสนุนในปีงบประมาณ 2558</p>	
<p>2. ระยะเวลา เป็นการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันมีการดำเนินการดังนี้</p> <p>(2.1) ติดตามให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าตามกำหนดเวลาในกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 (ประมาณเดือนธันวาคม 2556) - การรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 2 (ประมาณเดือนมิถุนายน 2557) <p>(2.2) ติดตามให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าไปยังสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัย</p>	<p>(2.1) นักวิจัยได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย</p> <p>(2.2) นักวิจัยได้แลกเปลี่ยนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการวิจัย และได้รับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น</p> <p>(2.3) จากการที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนทำให้นักวิจัยภายใต้แผนงานสามารถนำความรู้ต่างๆ มาปรับการดำเนินการวิจัย เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ต่อเนื่อง</p> <p>(2.4) การเข้าร่วมประชุมกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละครั้ง ก็เป็นการกระตุ้นให้นักวิจัยต้องดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามช่วงระยะเวลา เพราะในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง นักวิจัยจะต้อง</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ประมาณเดือนสิงหาคม 2557)</p> <p>(2.3) สนับสนุนให้นักวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยปีงบประมาณ 2557 และพัฒนาโจทย์วิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน กลุ่มภาคกลาง และภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยนักวิจัยจะต้องจัดเตรียมการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย ตามกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้</p> <p>- กลุ่มการพัฒนาต่อยอดและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อการจัดการพิบัติภัยดินถล่มในพื้นที่ตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ดร.สันติ ไทยยีนวงษ์) 2) การออกแบบและศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสานเพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชุมชนจังหวัดกาญจนบุรีโดยเทคนิคการแปรงหน้าทางคุณภาพ (นายโสรัจ พฤทธิโกมล) 3) การผลิตกระดาษจากเยื่อทะเลลายปาล์มเปล่าเพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมการผลิตในครัวเรือน (นายพีระพงษ์ เพ็ชรพันธ์) 	<p>ดำเนินการนำเสนอสิ่งที่นักวิจัยได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ และให้นักวิจัยนำไปปรับแก้ไขงานวิจัยของตนให้เสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด</p>

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>- กลุ่มความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย</p> <p>1) การศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไททรงดำ กรณีศึกษาตำบลสระสี่มุมอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม (นางสาวพรพิมล ศักดา)</p> <p>2) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนลาว ครั่งบ้านทุ่งผักกูด ต.ห้วยดำน อ.ดอนตูมจ. นครปฐม (นายสวัสดิ์ เฉ็ดฉิม)</p> <p>3) ภูมิปัญญาการจัดการความหลากหลายของพืชผักพื้นบ้านของชาวลาวครั่ง กรณีศึกษา ต.ห้วยดำน ต.ดอนตูม จ.นครปฐม (นางสาววรรารัตน์ วัฒนชโนบล)</p> <p>- กลุ่ม ความหลากหลายทางชีวภาพข้าวเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาประกอบด้วย</p> <p>1) การอบแห้งข้าวเปลือกให้กับโรงสีข้าวชุมชนด้วยเทคนิคหมუნวนในถังไซโคลน (ผศ. วิศิษฐ์ ลีลาผาดิกุล)</p> <p>2) การอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้ : กรณีการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง ข้าวหอมดอกพะยอมและข้าวสังข์หยด ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ผศ. สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ)</p> <p>- กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพเชิงพื้นที่ในรูปแบบบูรณาการได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชสมุนไพรในเขตพื้นที่ทุ่งสามร้อยยอด (ผศ. วิวรรณ์ วงศ์อรุณ)</p> <p>(2.4) การรายงานความก้าวหน้าการ</p>	

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
<p>ดำเนินงานวิจัย สำหรับสถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันวิจัยและพัฒนาได้มีระเบียบในการเบิกจ่ายเงินงวดของการวิจัย โดยหัวหน้าโครงการวิจัยจะสามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละงวดเงินได้นั้น นักวิจัยจะต้องทำการรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยก่อน จึงจะสามารถดำเนินการเบิกจ่ายได้ ดังนี้ การเบิกจ่ายเงินงวดที่ 2 นักวิจัย จะต้องดำเนินการรายงานความก้าวหน้าของงานวิจัย ตั้งแต่ บทที่ 1-3 และการเบิกจ่ายเงินงวดที่ 3 นักวิจัยจะต้องดำเนินการรายงานความก้าวหน้า 5 บท ให้เรียบร้อยก่อนการเบิกจ่าย จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัยของแต่ละโครงการ</p>	
<p>3. ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง มีการดำเนินการดังนี้ ดำเนินการให้นักวิจัยทุกโครงการเข้าร่วมงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น: บูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี</p>	<p>จากปัญหาเรื่องการดำเนินงานวิจัยล่าช้า ในการประชุมครั้งนี้ โครงการวิจัยหลายโครงการยังดำเนินงานวิจัยไม่แล้วเสร็จ จึงเป็นการเข้าร่วมนำเสนอความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัยของตนเอง</p>

1.2.2 การบริหารงานวิจัย

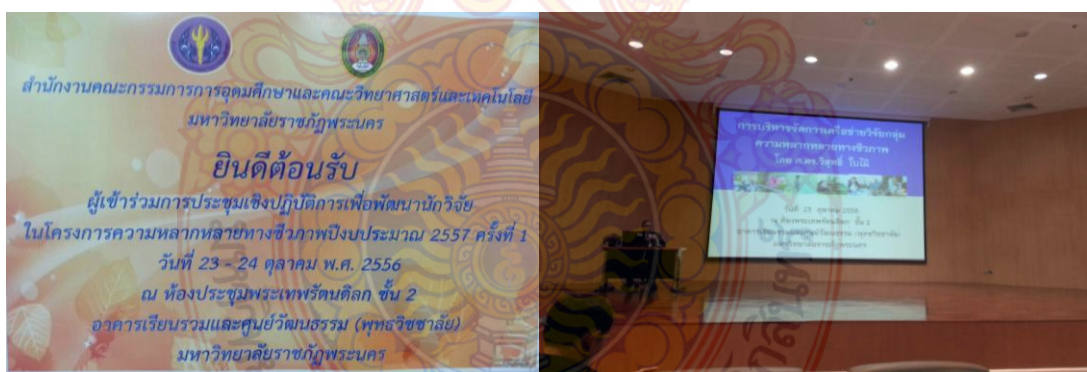
ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
(1) ติดตามการดำเนินงานวิจัยในทุกโครงการ (2) สืบเนื่องจากปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า จึงส่งผลให้โครงการวิจัยทุกโครงการ ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานที่วางไว้ จึงต้องมีการขยายเวลาในการดำเนินงานวิจัย	(1.1) นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าทุกครั้ง (1.2) นักวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการทุกครั้ง

1.2.3 การบริหารงบประมาณ

ลักษณะ/ วิธีการบริหารจัดการ	ผลการบริหารจัดการ
(1) ปัญหาระบบการเบิกจ่ายงบประมาณที่พบคือ การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้าเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้แจ้งนักวิจัยทุกโครงการให้ดำเนินการยืมเงินทดรองจ่ายของมหาวิทยาลัยซึ่งตามระเบียบสามารถดำเนินการได้	(1.1) นักวิจัยดำเนินการยืมเงินทดรองจ่ายจากมหาวิทยาลัย จำนวน 5 โครงการ (1.2) นักวิจัยที่ไม่ได้ดำเนินการยืมเงินทดรองจ่ายจากมหาวิทยาลัย จำนวน 5 โครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก ช่วงเวลาที่แจ้งให้ดำเนินการยืมเงินทดรองจ่ายของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นช่วงเดียวกับที่ทางสกอ. แจ้งว่างบประมาณกำลังจะเบิกจ่ายได้ภายในช่วงเดือนนั้น (1.3) ทุกโครงการสามารถเบิกจ่ายงบประมาณวิจัยงวดที่ 1 ได้ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2557

1.3 ภาพกิจกรรมการเข้าร่วมประชุม

1. การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่สมบูรณ์ โดยการสนับสนุนให้นักวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานักวิจัยในโครงการ ความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ 2557 ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 23-24 ตุลาคม 2556 ณ ห้องพระเทพรัตนดิลก ชั้น 2 อาคารเรียนรวมและศูนย์วัฒนธรรม (พุทธวิชชาลัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) 2. เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะในการปรับข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับ TOR ของกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ

ภาพที่ 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานักวิจัยในโครงการความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ 2557

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยปีงบประมาณ 2557 และพัฒนาโจทย์วิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการวิจัย 2. เพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นตาม TOR กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับปีงบประมาณ 2558

3. การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น: บูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม 2557 ณ ห้องบัวทิพย์ 1-5 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย

ลิขสิทธิ์ © by Rajamangala University of Technology Kattanakosin

All rights reserved.

ภาพที่ 4 การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา
ท้องถิ่น: มุรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. การถอดบทเรียนการจัดการความรู้กระบวนการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

(1) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ดร.สำเนียง งามสุพันธ์กุล)

ได้มีการนำองค์ความรู้ และกระบวนการเพื่อการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ในกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพได้ให้แนวทาง ไปประยุกต์ใช้กับการจัดโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

1) ปีงบประมาณ 2557 เรื่อง การพัฒนานักวิจัยสายสนับสนุน โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- สถาบันวิจัยและพัฒนา ประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับบุคลากรสายสนับสนุน ในเรื่องการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R Research) ผลจากการเปิดรับข้อเสนอ มีนักวิจัยจากหน่วยงานสายสนับสนุนเข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 17 โครงการ

- จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประจำมาพัฒนาเป็นงานวิจัย และการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ครั้งที่ 2 เป็นการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย และการให้ความรู้เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

ครั้งที่ 3 เป็นการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย และการเขียนสรุปผลการดำเนินงานวิจัย การอภิปรายผล

- สรุปและประเมินผลการบริหารจัดการโครงการ พบว่า นักวิจัยสายสนับสนุนทุกโครงการเป็นนักวิจัยหน้าใหม่ที่ยังไม่เคยทำวิจัยมาก่อน การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทุกครั้ง ช่วยให้นักวิจัยได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปปรับแก้ไขการดำเนินงานวิจัยของตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้แล้วเสร็จตามแผนงานที่วางไว้

2) ปีงบประมาณ 2558 ได้ขยายการดำเนินการโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพิ่มเติมอีก จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ การพัฒนานักวิจัยหน้าใหม่ และการพัฒนานักวิจัยเพื่อชุมชน

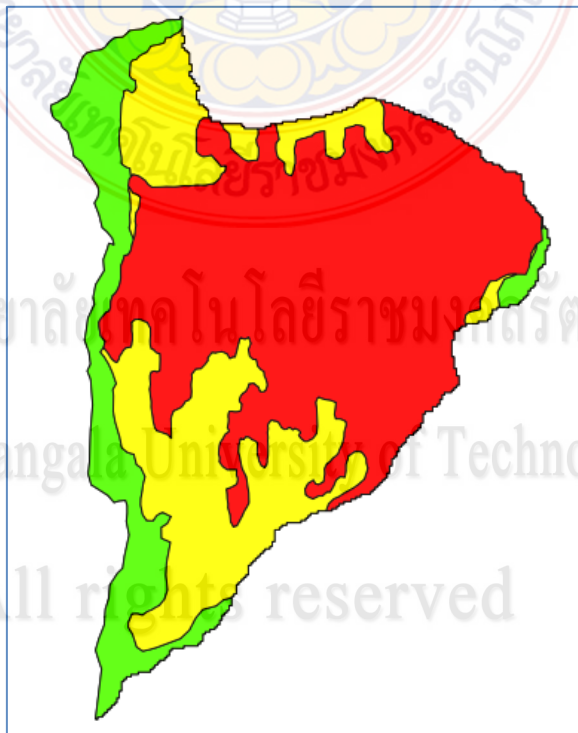
(2) กลุ่มการพัฒนาต่อยอดและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ ประกอบด้วย

1) การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อการจัดการพิบัติภัยดินถล่มในพื้นที่ตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ดร.สันติ ไทยยีนวงษ์)

ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่จะประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดการความเสี่ยงภัยในชุมชน โดยดำเนินการแยกเป็น 2 ส่วนคือการประเมินพื้นที่ที่มีโอกาสได้รับ

ผลกระทบจากดินถล่ม และการประเมินความรุนแรงของผลกระทบ การประเมินพื้นที่ที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากดินถล่มจะดำเนินการโดยการประเมินโอกาสเกิดดินถล่มด้วยวิธีดัชนีปัจจัยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Index Factors) ร่วมกับการเก็บข้อมูลร่องรอยดินถล่มในอดีต (Landslide Inventory) ในพื้นที่ศึกษา และวิเคราะห์พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากดินถล่ม ส่วนการประเมินความรุนแรงจะพิจารณาจากความอ่อนแอ (Vulnerability) ซึ่งได้มาโดยการจัดทำแผนที่ชุมชน งานวิจัยในครั้งนี้นักวิจัยจะดำเนินการร่วมกับชุมชน เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สำหรับพื้นที่ศึกษานั้น คณะวิจัยได้คัดเลือกพื้นที่บ้านปากลง ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่ศึกษา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เคยได้รับความเสียหายจากพิบัติภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากเมื่อปี พ.ศ. 2554 และจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ชุมชนยังมีความตื่นตัวเกี่ยวกับภัยดังกล่าวและอยากมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยร่วมกับหน่วยงานราชการให้มากขึ้น สำหรับการประเมินโอกาสเกิดดินถล่มในพื้นที่ศึกษา พบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่มีโอกาสเกิดดินถล่มสูง โดยวางตัวอยู่ทางตอนกลางของพื้นที่จากเทือกเขาทางทิศตะวันตกไปจนถึงที่ราบทางทิศตะวันออก ส่วนทางตอนเหนือและใต้มีโอกาสเกิดดินถล่มปานกลางและต่ำ

ภาพที่ 5 แผนที่การประเมินโอกาสเกิดดินถล่มในพื้นที่ศึกษา

2) การออกแบบและศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสาน เพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชุมชนจังหวัดกาญจนบุรีโดยเทคนิคการแปลงหน้าที่ทางคุณภาพ (นาย โสรจ พฤทธิโกมล)

การนำเอา ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสาน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่มาใช้เทคนิค แปลงคุณภาพ (Quality Function Deployment: QFD) เพื่อประเมินคุณภาพภายในคุณลักษณะ ต่าง ๆ แบบ Two-phase Model

ภาพที่ 6 ผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา “เก้าอี้ Daybed ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสาน”

การนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปถ่ายทอดสู่ชาวบ้านตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ 7 การถ่ายทอดสู่ชาวบ้านตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3) การผลิตกระดาษจากเยื่อทะเลายปาล์มเป่าเพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมการผลิตในครัวเรือน (นายพีระพงษ์ เพ็ชรพันธ์)

(3) กลุ่มความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) การศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไททรงดำ กรณีศึกษาตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม (นางสาวพรพิมล ศักดา)

คณะผู้วิจัย ร่วมกับผู้นำชุมชนและชาวบ้าน มีแนวความคิดที่จะรวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมา บอกเล่าวิถีชีวิตของชุมชน โดยการมีส่วนร่วม และสร้างสื่อที่จะช่วยบันทึกวัฒนธรรมของชุมชน โดยมุ่งหวังให้คู่มือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไททรงดำบ้านสระสี่มุม ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวมาเรียนรู้เรื่องของชุมชน เรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน สร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้รับสาร ให้รายละเอียดข้อมูลที่ต้องการได้ และเป็นสื่อให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสำรวจวัฒนธรรมไททรงดำ ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อจัดทำคู่มือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไททรงดำบ้านสระสี่มุม สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมของชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่มุ่งในการให้นักท่องเที่ยว ได้เห็นวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี ความรู้ และความสามารถในการทำมาหากินของชุมชนบริเวณบ้านสระสี่มุม มีการบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชา ทัศนศิลป์ โดยให้นักศึกษาจัดทำภาพเขียนที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมไททรงดำในมิติต่างๆ ในหัวข้อ “ถอดชีวิตจากภาพ ทราบเรื่องราวไททรงดำ กำแพงแสน”

ภาพที่ 8 ผลงานการบูรณาการกับการเรียนการสอน

ได้หนังสือคู่มือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไททรงดำบ้านสระสี่มุม สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมของชุมชน ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาไททรงดำ ตำบลสระสี่มุม วิถีชีวิตวัฒนธรรม เรื่องความเชื่อวัฒนธรรมเรื่องพิธีกรรมวัฒนธรรมเรื่องการแต่งกายทรงผม

วัฒนธรรมเรื่องการใช้อักษรและภาษา ทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนและใกล้เคียงที่แสดงเอกลักษณ์ไททรงดำ

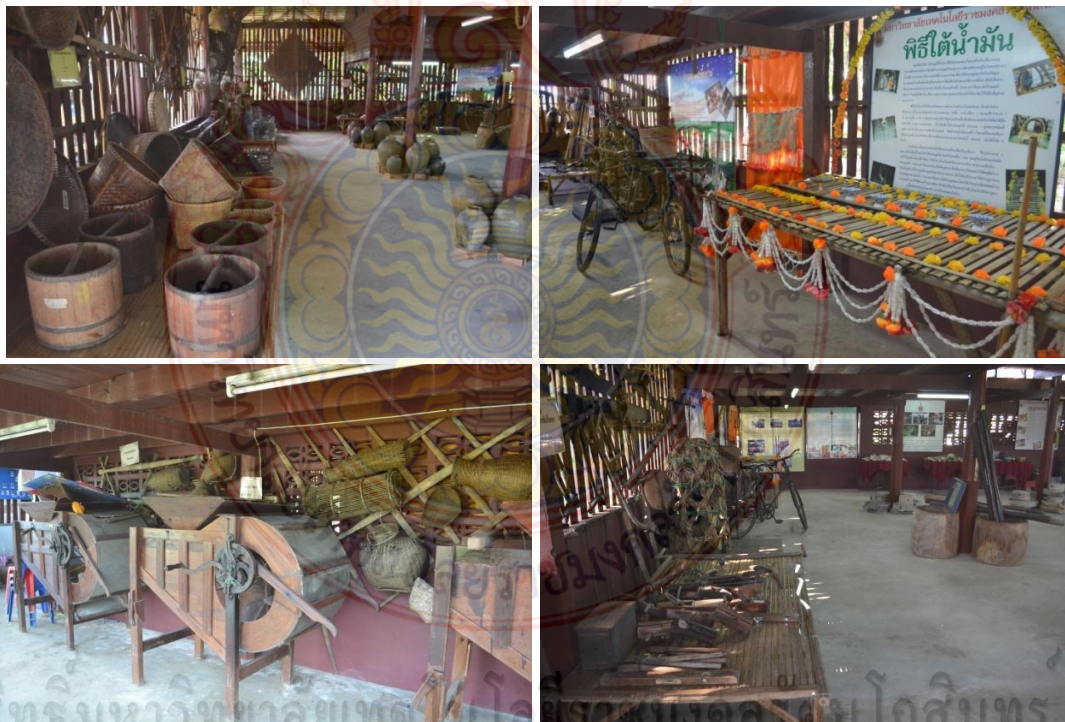
ภาพที่ 9 หนังสือคู่มือการท่องเที่ยว

2) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนลาวครึ่งบ้านทุ่งผักกูด ต.ห้วยดำน อ.ดอนตูม จ. นครปฐม (นายสวัสดิ์ เจ็ดจิม)

การศึกษาบริบททางวัฒนธรรมลาวครึ่งให้พบว่าวัฒนธรรม ประเพณีรวมถึงพิธีกรรม และความเชื่อของชาวลาวครึ่งมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษสายหลวงพระบาง การแสดงออกในส่วนนี้ได้ถูกนำมาจัดไว้เป็นนิทรรศการเพื่อการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ส่วนรูปแบบการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกลุ่มชาติพันธุ์ลาวครึ่งบ้านทุ่งผักกูดนั้นเมื่อได้รับการพัฒนารูปแบบด้านองค์ความรู้ด้านรายละเอียด และองค์ความรู้ด้านหมวดหมู่แล้วทำให้ผู้ศึกษาเยี่ยมชมเข้าใจคล้ายข้อสงสัยในด้านดังกล่าวได้เนื่องจากสามารถทำความเข้าใจและอ่านรายละเอียดได้จากป้ายกำกับ การพัฒนารูปแบบที่พัฒนาดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งของและบอกกล่าวให้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ภาพที่ 10 เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ดำเนินการตรวจสอบสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 11 ภาพพิพิธภัณฑ์หลังการจัดรูปแบบแล้ว

3) ภูมิปัญญาการจัดการความหลากหลายของพืชผักพื้นบ้านของชาวลาวครั้ง
กรณีศึกษา ต.ห้วยด้วน ต.ดอนตูม จ.นครปฐม (นางสาววรรัตน์ วัฒนชโนบล)

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความหลากหลายของผักพื้นบ้านที่ใช้บริโภคเป็นอาหารตามภูมิ
ปัญญาของชาวลาวคั่ง ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการประกอบอาหารพื้นบ้านลาวคั่งจากพืชผัก
พื้นบ้าน เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของผักพื้นบ้านและตำรับอาหารที่มีอยู่ อันจะนำไปสู่การ
ประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์บนพื้นฐานของทรัพยากรของชาติที่มีอยู่และสามารถนำข้อมูลมา
พัฒนาความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมต่อท้องถิ่นซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อ
การดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชุมชนและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ดำเนินการในลักษณะของ

การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ระหว่างผู้วิจัย กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) คือ ผู้ที่มีความรอบรู้เรื่องพืชผักพื้นบ้านในชุมชนที่เป็นชาวลาวคั้งแต่กำเนิด กลุ่มแม่บ้านชาวลาวคั้ง ที่สามารถใช้พืชผักพื้นบ้านปรุงอาหารพื้นบ้านของลาวคั้งได้ทุกอย่างและมีรสชาติตามสูตรดั้งเดิม พืชผักพื้นบ้านที่พบส่วนใหญ่พบเห็นตามหัวไร่ปลายนา หรือตามป่ารอบหมู่บ้าน บางชนิดชาวบ้านนำมาปลูกในสวนหลังบ้าน ริมรั้ว เพื่อสะดวกในการเก็บมาใช้ประโยชน์ นิยมรับประทานผักพื้นบ้านในรูปของผักสด ผักดอง หรือลวกรับประทานกับน้ำพริกประเภทต่างๆ จิ้มกับแจ่ว หรืออาจนำไปประกอบอาหาร และส่วนผสมของอาหารอื่นๆ ได้แก่ แกงหรือยำ ตำรับอาหารพื้นบ้านลาวคั้งทั้งอาหารคาวและอาหารหวานที่มีส่วนประกอบของพืชผักพื้นบ้าน ที่มีความนิยมรับประทานกันในครัวเรือน และงานพิธีสำคัญๆ มีจำนวน 8 ตำรับ ได้แก่ แกงเผ้า แกงหัวตาล แกงหอยจู้บ พริกแจ่วหม้อ แกงเปราะอะ แกงบอน และขนมหน่อไม้ นำข้อมูลจากการศึกษามาจัดทำหนังสือองค์ความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาในการใช้ประโยชน์พืชผักพื้นบ้านของชาวลาวคั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 12 หนังสือภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์พืชผักพื้นบ้านลาวคั้ง

(4) กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพข้าวเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา ประกอบด้วย

1) การอบแห้งข้าวเปลือกให้กับโรงสีข้าวชุมชนด้วยเทคนิคหมุนวนในถังไซโคลน (ผศ. วิศิษฐ์ ลีลาผาดิกุล)

ทำการศึกษาวิธีการลดความชื้นของข้าวเปลือกด้วยเทคนิคการหมุนวนในถังไซโคลน พบว่า ไซโคลนที่ ขนาด $H/D = 4.5$ ที่ มีอากาศส่วนที่สองสามารถลดความชื้นข้าวเปลือกได้ดีที่สุด เพราะอากาศส่วนที่สองมีผลทำให้เกิดความปั่นป่วนในถังไซโคลน เพราะฉะนั้นในการ แลกเปลี่ยนความร้อนของข้าวเปลือกกับอากาศร้อนจึงเป็นไปได้เหมาะสมการลดความชื้น จึงให้ผลดีกว่าการทดลองแบบไม่มีอากาศส่วนที่สอง

ภาพที่ 13 เครื่องอบแห้งข้าวเปลือกด้วยเทคนิคหมุนวนในถังไซโคลน

2) การอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้: กรณีการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง ข้าวหอมดอกพะยอมและข้าวสังข์หยด ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ (ผศ. สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ)

เป็นการศึกษากระบวนการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้โดยใช้ข้าวพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอม และข้าวพันธุ์สังข์หยด ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. การปลูกข้าวสังข์หยด โดยการทำนาหว่านน้ำตม ดำเนินการตามภูมิปัญญาดังนี้

การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ โดยนำเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดที่เป็นข้าวปลูกกลางแจ้งและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดที่ลอยน้ำออกทิ้งไปเนื่องจากเป็นเมล็ดลีบ แซ่เมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดในน้ำค้างคืน 1 คืน แล้วนำขึ้นผึ่งให้แห้งบ่มโดยการห่อด้วยพลาสติก 2 คืน เมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดงอกยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตร นำเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดที่งอกยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตรไปหว่านในแปลงนาที่ได้ทำการไถคราดไว้แล้ว

การดูแลรักษาต้นข้าวในแปลงนาหลังจากหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดงอกแล้วแบ่งออกเป็น 6 ระยะ 1.ระยะแรกหลังจากหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดงอกแล้ว 7 วัน ระยะนี้จะทำให้แปลงนาแห้งไม่ให้น้ำเข้าแปลงนาเพื่อปล่อยให้ข้าวงอกประมาณ 80% 2.ปล่อยน้ำเข้าแปลงนาเพื่อหล่อเลี้ยงต้นกล้า และกำจัดวัชพืชในแปลงนาด้วย ทั้งระยะประมาณ 20 วัน เริ่มให้ปุ๋ยอินทรีย์เกษตรกรจะใช้มูลไก่ ในปริมาณ 50 กิโลกรัมต่อไร่ และปุ๋ยหมัก ที่ทำขึ้นเอง 3.หลังจากให้ปุ๋ยแล้ว 7-10 วัน คอยดูแลแมลงศัตรูข้าว

2. ข้าวหอมดอกพะยอม เป็นพันธุ์ข้าวไร่พื้นเมืองที่เกษตรกรใช้ปลูกกันอย่างแพร่หลายในท้องถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา และภูเก็ต เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง การปลูกข้าวหอมดอกพะยอม โดยการหยอดหลุม ดำเนินการตามภูมิปัญญาดังนี้

การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ โดยนำเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอมที่เป็นข้าวปลูกกลางแจ้งและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอมที่ลอยน้ำออกทิ้งไปเนื่องจากเป็นเมล็ดลีบ แซ่เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอมในน้ำค้างคืน 1 คืน แล้วนำขึ้นผึ่งให้แห้งบ่มโดยการห่อด้วยพลาสติก 2 คืน เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอมงอกยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตร นำเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมดอกพะยอมที่งอกยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตรไปปลูกด้วยวิธีหยอดหลุมๆละ 5-7 เมล็ดในแปลงนาที่ได้ทำการไถคราดไว้แล้ว

(5) กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพเชิงพื้นที่ในรูปแบบบูรณาการ ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชสมุนไพรในเขตพื้นที่ทุ่งสามร้อยยอด (ผศ.วิวัฒน์ วงศ์อรุณ)

เป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นในการศึกษาพืชสมุนไพรในทุ่งสามร้อยยอดตลอดจนภูมิปัญญาในการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในทุ่งสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการนำไปสู่การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจากการศึกษาพบพืชสมุนไพรเด่น พบเห็นได้ยากในเขตพื้นที่ทุ่งสามร้อยยอด เช่น กำลังช้างสาร กำลังวัวเถลิง ฤๅษีผสมเสร็จ ทลายเขาหรือสังกรณี เปลือกบางหรือกระดูกไก่ขาว พญาปล้องทอง ชี้นอนหรือทองพันชั่ง ตาลเดี่ยว เป็นต้น

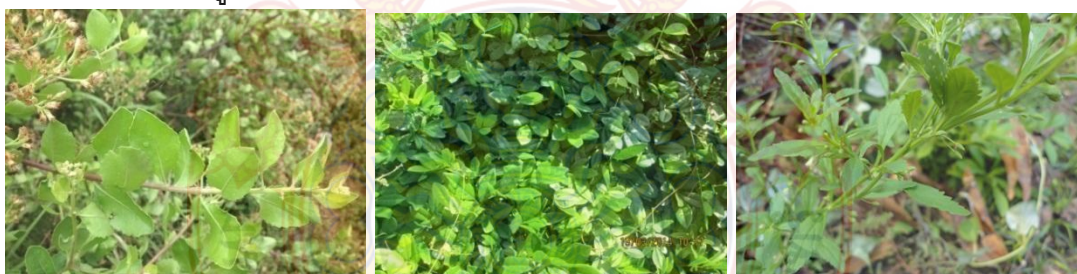
ฤๅษีผสมเสร็จ

สังกรณี

กำลังวัวเถลิง

ภาพที่ 14 พืชสมุนไพรเด่นในเขตทุ่งสามร้อยยอด

นอกจากนั้นสมุนไพรที่พบทั่วไปและมีจำนวนมาก รวมทั้งยังเป็นสมุนไพรที่ชาวบ้านใช้เป็นประจำ เช่น ขลุ่ เถาวัลย์เปรียง เพชรสังฆาต กรดน้ำ หรือกระพ่อนกเขา หรือกำปัด เป็นต้น

ขลุ่

เถาวัลย์เปรียง

กรดน้ำ

ภาพ 15 พืชสมุนไพรที่พบทั่วไป

ชุมชนมีความรู้ในการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรในด้านยารักษาโรคต่างๆ มากที่สุด เป็นสมุนไพรประเภท ไม้ต้นมากที่สุด รองลงมาเป็นประเภทเถา-เครือ นอกจากนั้น ชุมชนยัง โดยมีการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพร ในการประกอบอาหารการทำเครื่องใช้ไม้สอย ใช้เป็นสมุนไพรสำหรับสัตว์ ตามลำดับ ในส่วนสมุนไพรที่ใช้ในพิธีกรรม จะใช้สมุนไพรเกือบทุกประเภท ยกเว้นประเภทผักและหญ้า ชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของพืชสมุนไพร เช่น ราก ลำต้น เปลือก ใบ ดอก ผล เมล็ด หรือบางชนิดใช้ทั้งต้น หรือที่เรียกว่า ทั้ง 5 (ราก ลำต้น ดอก ใบ ผล) ในด้านต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิตโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 เช่น อาหาร ยา เครื่องใช้ไม้สอย รวมทั้งใช้ในพิธีกรรมศาสนา เป็นต้น

ชุมชนมีตำรับยา 224 ตำรับ โดยมีการใช้สมุนไพรในรูปแบบสมุนไพรเดี่ยว และแบบตำรับ

ลักษณะ	จำนวน (ชนิด)	ร้อยละ
แบบตัวเดี่ยว	149	67.11
แบบตำรับ	73	32.88
รวม	222	100.00

3. การประเมินผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3.1 ปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัย

1. การบริหารนักวิจัย

(1) นักวิจัยของมหาวิทยาลัยสังกัดหน่วยงานต่างวิทยาเขต จึงทำให้การติดตามการดำเนินโครงการวิจัยในแต่ละโครงการ เป็นไปด้วยความล่าช้า

(2) นักวิจัยแต่ละคนจะมีภาระงานประจำมาก จึงทำให้การดำเนินงานตามแผนงานวิจัยเกิดความล่าช้าจากแผนงานที่ได้กำหนดไว้ จึงทำให้การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัยมายังผู้รับผิดชอบแผนงานเกิดความล่าช้าตามไปด้วย

2. การบริหารงานวิจัย

การนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มีการกำหนดระยะเวลาของการนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลา 2 ปี นับจากวันที่ระบุในสัญญา ซึ่งเมื่อใกล้ครบกำหนด นักวิจัยมักจะละเลยการนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ให้ทันต่อระยะเวลาที่กำหนด แต่สำหรับนักวิจัยทุน สกอ. จะไม่พบปัญหานี้ เนื่องจากทุกผลงานวิจัยจะต้องนำเสนอในงานประชุมวิชาการที่ ทาง สกอ. เป็นผู้ดำเนินการ

3. การบริหารงบประมาณ

ปัญหาหลักสำหรับกลุ่มการวิจัยงบประมาณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปี 2557 คือ การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่ากำหนด จึงทำให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยทุกโครงการไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามแผนงานที่กำหนด ทุกโครงการต้องดำเนินการขยายเวลาการวิจัยออกไป การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า

3.2. ข้อควรระวัง หรือจุดเห็นในการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัย

นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ยังขาดประสบการณ์ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ส่วนร่วม

3.3. แนวทางแก้ไข

ส่งเสริมให้นักวิจัยมีความรู้ความเข้าใจการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น หรือจัดระบบพี่เลี้ยงสำหรับการวิจัยด้านนี้เพิ่มขึ้น

3.4. ข้อเสนอแนะต่อ สกอ. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. จากการบริหารจัดการระบบงานวิจัยของกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ในปีงบประมาณ 2556 ที่ผ่านมา ทำให้นักวิจัยงบประมาณ สกอ. ของมหาวิทยาลัยทุกโครงการสามารถดำเนินงานวิจัยได้เสร็จสิ้นตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

2. จากการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการระบบงานวิจัยของกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ในปีงบประมาณ 2557 ที่เป็นการบริหารจัดการโดยผ่านผู้ประสานงานกลุ่มเครือข่ายนั้น เกิดความล่าช้าของข้อมูลสำคัญในการแจ้งประชาสัมพันธ์แก่นักวิจัย ซึ่งทำให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยได้รับทราบข้อมูลล่าช้า และดำเนินการตามที่แจ้งล่าช้าไปด้วย

3. เดิมในปีงบประมาณ 2556 กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัยหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นการทำงานวิจัยของนักวิจัย และให้นักวิจัยได้มีโอกาสรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินงานวิจัยของตนเอง รวมทั้งเป็นการพัฒนาด้านทักษะการนำเสนอผลงานวิจัย จึงทำให้นักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด และได้รับรางวัลจากการนำเสนอผลงานวิจัยในหลายรางวัล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

สรุปและวิจารณ์

1. สรุปและวิจารณ์

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 2. ถอดบทเรียนการจัดการความรู้กระบวนการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และ 3. เพื่อประเมินผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เป็นวิธีดำเนินการหลัก และดำเนินการตามกรอบคิดในการพัฒนานักวิจัย 3 ระยะคือ

1) ระยะต้นน้ำ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัยแล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) กิจกรรมที่ใช้คือ ให้ผู้เข้ารับการอบรมลงมือปฏิบัติการจริงเพื่อให้เข้าใจในเรื่องนั้นโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิจัยแล้วนักวิจัยปฏิบัติจริงโดยใช้ความรู้จากการอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิจะทำการวิพากษ์ข้อเสนอโครงการวิจัยนั้น (วิบูลย์ วัฒนาธร และ เสมอ ถาน้อย, 2550)

2) ระยะกลางน้ำ เป็นการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3) ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง รวมทั้งการจัดหาผลประโยชน์จากผลการวิจัยนั้น

โดยโครงการวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สามารถจำแนกตามกลุ่มการวิจัยได้ ดังนี้ กลุ่มการพัฒนาต่อยอดและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 3 โครงการ กลุ่ม ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 3 โครงการ กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพข้าวเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา จำนวน 2 โครงการ และกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพเชิงพื้นที่ในรูปแบบบูรณาการ จำนวน 1 โครงการ

ปัจจัย เงื่อนไขความสำเร็จการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มี 3 ปัจจัย ได้แก่

1.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาโจทย์วิจัยหรือคำถามการวิจัยที่มีคุณภาพ เหมาะสมและได้มาตรฐาน การวางแผนและการเตรียมความพร้อมของทีมวิจัยทั้งก่อนวิจัย ระหว่างวิจัย และหลังวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยมีศักยภาพในเรื่องที่วิจัย และมีผู้ร่วมวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาชีพ มีการสนับสนุน ข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมืออุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ ยานพาหนะ สถานที่ที่เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัย

1.2 ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การบริหารนักวิจัย งานวิจัย และงบประมาณ

1.3 มีผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ที่เกิดจากการวิจัยที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาวรรณ สุขเกษม และคณะ (2549) ดำเนินการวิจัยการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สูงขึ้น วิธีการศึกษาวิจัยใช้วิธีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ แล้วสังเคราะห์รูปแบบของระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วยระบบงานย่อย 4 ระบบ คือ ระบบการพัฒนาโจทย์วิจัย ระบบการพัฒนาข้อเสนองานวิจัย ระบบการประเมินและติดตามผลงานวิจัย และระบบการเผยแพร่งานวิจัย ซึ่งรูปแบบของระบบบริหารการจัดการงานวิจัยจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และงานวิจัยของ ศิโรจน์ ผลพันธ์ (2547) การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการโดยการบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการ ใช้ระบบบริหารในรูปแบบชุดโครงการวิจัยและเครือข่ายวิจัย แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การสนับสนุนการวิจัยจากรัฐไม่สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการวิจัย โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านจำนวนงบประมาณและการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานกลางระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการวิจัยเท่าที่ควร ขาดเอกภาพการบริหารงานวิจัย และยังประสบปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ทุนการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัยระดับชาติสู่สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมครอบคลุมทั้งหมด การบริหารงานวิจัยในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและ

คุณภาพ ขาดความคล่องตัวของการบริหารงบประมาณ และขาดกลไกหรือระบบการจัดการให้แต่ละภาคีของระบบวิจัยเชื่อมโยงกัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาพยายามแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยที่มีอยู่เดิม การสร้างระบบการบริหารงบประมาณให้มีความสะดวกและรวดเร็ว ส่งเสริมให้นักวิจัยแสวงหาทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกให้มากขึ้น และพยายามสร้างระบบวิจัยให้เชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งนี้แล้วสถาบันอุดมศึกษามีแนวโน้มบริหารงานวิจัยในรูปแบบเครือข่ายมากขึ้นโดยเฉพาะความร่วมมือทางวิจัย และมีแนวโน้มการจัดรูปองค์กรแบบผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยี่ดหยุ่น/นวัตกรรมโดยใช้แนวคิดการบริหารงานวิจัยที่สำคัญคือเศรษฐกิจฐานความรู้ การวิจัยแบบบูรณาการ การประเมินผลการบริหารงานวิจัยโดยใช้ Balanced Score Card และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยทุกประเภท สนับสนุนความเชื่อมโยงของระบบวิจัยให้มากกว่าปัจจุบัน ควรจัดทำแผนแม่บทการวิจัยระดับอุดมศึกษา และให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในงานวิจัยระดับชาติมากขึ้น ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถาบันมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร ด้านการจัดรูปองค์กร ควรผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยี่ดหยุ่น/นวัตกรรม มีสายบังคับบัญชาที่สั้น เน้นความคล่องตัวและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ บริหารงานวิจัยโดยใช้นโยบายยี่ดหยุ่น การวิจัยเชิงรุกและสนับสนุนการวิจัยตามโครงการพิเศษต่าง ๆ ด้านทรัพยากรบุคคล ควรสร้างและพัฒนาทั้งนักวิจัยที่มีตำแหน่งอาจารย์และตำแหน่งนักวิจัย และนักวิจัยในบัณฑิตศึกษา ด้านงบประมาณ ควรใช้ระบบคุณธรรม เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย โดยเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากผลงานวิจัยเป็นหลัก ด้านคุณภาพงานวิจัย ควรเน้นคุณภาพงานวิจัยเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิจัย โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพงานวิจัยในทุกขั้นตอน ควรให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สังคมหรือใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยให้มากขึ้น และควรมีหน่วยงาน/คณะทำงานจัดการดูแลทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัย ด้านความเชื่อมโยงของระบบวิจัย ควรมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง จัดตั้งหน่วยงานเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่สังคม และด้านความร่วมมือทางวิจัย ควรทำวิจัยแบบคณะวิจัยในรูปแบบเครือข่ายวิจัย โดยผู้บริหารเครือข่ายวิจัยควรมีคุณสมบัติเป็นทั้งนักบริหาร ผู้ประสานงาน และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่วิจัย และควรให้เครือข่ายวิจัยใช้ทรัพยากรทำวิจัยร่วมกันให้มากที่สุด

ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สำหรับกลุ่มการวิจัยงบประมาณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปี 2557 คือ การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่ากำหนด จึงทำให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยทุกโครงการไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามแผนงานที่กำหนด ทุกโครงการต้องดำเนินการขยายเวลาการวิจัยออกไป การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า

2. -ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการบริหารงานวิจัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างสภาพและปัจจัยดังกล่าวให้เพิ่มมากขึ้น โดยจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องพิจารณาสภาพที่เป็นจริงของมหาวิทยาลัยและวางแผนการพัฒนาเพื่อช่วยให้การบริหารงานวิจัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การสนับสนุนส่งเสริมการเผยแพร่และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ระบบการบริหารงานวิจัยเสร็จสิ้น ครบถ้วนและสมบูรณ์
3. มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ควรพิจารณาเลือกใช้แผนและกลยุทธ์การบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมของแต่ละมหาวิทยาลัย
4. มหาวิทยาลัยควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการบริหารงานวิจัยให้ได้ผลอย่างยั่งยืนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ผลผลิตที่เกิดขึ้นในช่วงที่ได้รับทุน

ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)	ผลการบริหารจัดการ
1.3.1 ผู้เข้าร่วมวิจัย เครือข่ายวิจัย	<p>(1) เครือข่ายการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันวิจัยและพัฒนา - คณะวิศวกรรมศาสตร์ - คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ - คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว <p>(2) เครือข่ายการวิจัยภายนอกมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี - กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด) - โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม <p>(3) เครือข่ายชุมชน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มชาติพันธุ์ลาวครึ่งบ้านทุ่งผักกูด ต.ห้วยตวัน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม - ชุมชนรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด - กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - สมาคมโรงสีข้าวชุมชน จังหวัดนครปฐม - ชุมชนบ้านปากลง ตำบลกรุงชิง อำเภอ <p>นบพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
1.3.2 นักวิจัยรุ่นใหม่	<p>(1) ปีงบประมาณ 2556 มีนักวิจัยรุ่นใหม่กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 12 คน (นับรวมทั้งหัวหน้าโครงการวิจัย และผู้ร่วมวิจัย)</p> <p>(2) ในปีงบประมาณ 2557 มีนักวิจัยรุ่นใหม่กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 24 คน (นับ</p>

ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)	ผลการบริหารจัดการ
	รวมทั้งหัวหน้าโครงการวิจัย และผู้ร่วมวิจัย) จากทั้งหมด 10 โครงการ
1.3.3 ทุนวิจัยในปีงบประมาณ 2558	มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรทุนวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2558 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 โครงการ เป็นงบประมาณ 2,065,200 บาท ซึ่งเป็นนักวิจัยหน้าใหม่ทั้งสิ้น 4 คน จาก 4 โครงการ
1.3.4 บทความวิจัย ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	-
1.3.5 บทความวิจัย ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ที่อยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index (TCI)	งานวิจัยทุนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปี 2556 ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Rajabhat Journal of Science, Humanities & Social Sciences ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2557) จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำนครชัยศรี
1.3.6 อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร	-
1.3.7 หนังสือ ตำรา	ในปีงบประมาณ 2557 คาดว่าจะมีหนังสือองค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัย จำนวน 3 เล่ม ประกอบด้วย (1) คู่มือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไททรงดำบ้านสระสี่มุม อำเภอท่าแพงแสน จังหวัดนครปฐม (2) ภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์พืชผักพื้นบ้านของชาวลาวคั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม (3) ตำรายาพื้นบ้านจากพืชสมุนไพร
1.3.8 สื่อการเรียนการสอน เช่น VDO คู่มือการสอน	-
1.3.9 ผลการพัฒนา นักวิจัยใหม่และการทำงานเป็นทีม และ การจัดการสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทาง	(1) กระบวนการในพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบ

ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)	ผลการบริหารจัดการ
<p>ชีวภาพอย่างยั่งยืน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเข้าใจและปฏิบัติได้ต่อสังคม อย่างเป็นรูปธรรม</p>	<p>การบริหารจัดการที่โครงการความหลากหลายทางชีวภาพได้ให้แนวทาง ทำให้นักวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัย เกิดการพัฒนาตั้งแต่กระบวนการในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย กระบวนการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีการประชุมระดับชาติ การเสริมสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นพื้นที่ศึกษา</p> <p>(2) นักวิจัยกลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการด้านการวิจัยระหว่างกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำ ทั้งนักวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และเครือข่ายการวิจัยภายนอก</p> <p>(3) โครงการวิจัยได้นำผลการวิจัยไปสู่การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการออกแบบ การผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่อัดประสาน จังหวัดกาญจนบุรี</p>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

รายงานสรุปการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2557

เลขที่โครงการ (2557A1692007)

โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ:

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ชื่อหัวหน้าโครงการ ดร.สำเนียง งามสุพันธ์กุล

รายงานระหว่าง วันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557

หมวด	รายจ่าย		คงเหลือ
	งบประมาณ รวมทั้งโครงการ	ค่าใช้จ่าย งวดปัจจุบัน	
1. ค่าตอบแทน	60,000.00	60,000.00	-
2. ค่าจ้าง			
3. ค่าวัสดุ			
4. ค่าใช้สอย	133,000.00	133,000.00	-
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ			
- ค่าสาธารณูปโภค	7,000.00	7,000.00	-
รวม	200,000.00	200,000.00	-

จำนวนเงินที่ได้รับและจำนวนเงินคงเหลือ

งวดที่	จำนวนเงินที่ได้รับ 120,000 บาท	จำนวนเงินคงเหลือ
งวดที่ 1	120,000.00	16 กรกฎาคม 2557
งวดที่ 2	-	
งวดที่ 3	-	

(ดร.สำเนียง งามสุพันธ์กุล)

หัวหน้าโครงการ

(นางสาวพัชรี สุขสมัย)

เจ้าหน้าที่การเงินโครงการ

All rights reserved

บรรณานุกรม

ก้าน จันทร์พรหม และคณะ. 2550. ศึกษาโครงการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย. 2552. การบริหารและการพัฒนางานวิจัยสำหรับมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย. เอกสารประกอบการบรรยาย.

ดวงเดือน ภูตยานันท์. 2554. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยวารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2554) หน้า 367-376.

ธนาวรรณ สุขเกษม และคณะ. 2549. การบริหารการจัดการงานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. จาก <http://www.pcru.ac.th/research/modules/imod/abstract/abstract49.pdf>.

พรพิมล ศักดา. 2557. การศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไททรงดำ กรณีศึกษา ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).

วรรัตน์ วัฒนชโนบล. 2557. ภูมิปัญญาในการใช้ประโยชน์พืชผักพื้นบ้านของชาวลาวคั่ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).

วิบูลย์ วัฒนาธร และ เสมอ ถาน้อย. 2550. เส้นทางยุทธศาสตร์การวิจัยกับการก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย.

วิไลวรรณ วิภาจักษ์ณกุล. 2550. การบริหารจัดการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย. จาก <http://dcms.thailis.or.th>

วิวรรณ วงศ์อรุณ. 2557. โครงการความหลากหลายทางชีวภาพของพืชสมุนไพรในเขตพื้นที่ทุ่งสามร้อยยอด. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).

- วิศิษฐ์ สีสมาติกุล. 2557. การอบแห้งข้าวเปลือกให้กับโรงสีข้าวชุมชนด้วยเทคนิคหมუნวน
ในถังไซโคลน. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- ศิโรจน์ ผลพันธิน. 2547. รูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สวัสดี เจิดฉิม. 2557. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนลาวครั้งบ้านทุ่งผักกูด ต.
ห้วยด้วน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา (สกอ.).
- สันติ ไทยยีนวงษ์. 2557. การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อการจัดการพิบัติภัยดินถล่มใน
พื้นที่ตำบลกรูงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- สุจิตรา ประยูรพิทักษ์ และคณะ. 2550. แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งในระบบการบริหาร
จัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยพายัพ. รายงานวิจัย เสนอสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ. 2557. การอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้: กรณีการปลูกข้าวพันธุ์
พื้นเมืองข้าวหอมดอกพะยอมและข้าวสังข์หยดของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. รายงานวิจัย. เสนอ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- โสรัจ พฤทธิโกมล. 2557. การออกแบบและศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก
ไม้ไผ่อัดประสาน เพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี โดยเทคนิค
การแปลงหน้าที่ทางคุณภาพ. รายงานวิจัย. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา (สกอ.).

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ดร.สำเนียง อองสุพันธ์กุล
Summing Ongsupankul, Ph.D.

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3 1017 02158857

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขต
ศาลายา 96 หมู่ 3 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 โทรศัพท์ 02-
8894585-7 ต่อ 3041 E-mail: sumnieng@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

2530 ปริญญาตรี วศ.บ. วิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าธนบุรี

2538 ปริญญาโท วศ.ม. วิศวกรรมโยธา(โครงสร้าง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2549 ปริญญาเอก วศ.ด. วิศวกรรมโยธา(โครงสร้าง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

เทคโนโลยีคอนกรีต พฤติกรรมคอนกรีตเสริมเหล็ก คอนกรีตอัดแรง และโครงสร้าง
รับแรงแผ่นดินไหว

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

7.1 ผลงานทางวิชาการระดับชาติ

[1] สำเนียง อองสุพันธ์กุล และ ต่อกุล กาญจนาลัย การเปรียบเทียบการวิเคราะห์
โครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กรับแรงแผ่นดินไหวโดยวิธีประมาณ และวิธีวิเคราะห์เชิง
พลศาสตร์, การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 8 วันที่ 23 – 25 ตุลาคม 2545 ณ
โรงแรมโซฟิเทลราชาออคิต จังหวัดขอนแก่น

[2] จักรี ดิยะวงศ์สุวรรณ และสำเนียง อองสุพันธ์กุล การพัฒนาโปรแกรม
ออกแบบชิ้นส่วนอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กโดยวิธีหน่วยแรงใช้งาน : สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์
ปาล์มโอเอส, การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 8 วันที่ 23 – 25 ตุลาคม 2545
ณ โรงแรมโซฟิเทลราชาออคิต จังหวัดขอนแก่น

[3] สำเนียง องสุพันธ์กุล จิรฐิติ บรรจงศิริ จักรี ดิยะวงศ์สุวรรณ การพัฒนาภาษาไพธอนสำหรับเขียนแบบก่อสร้างชิ้นส่วนโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 3 (3rd RMUTCON) วันที่ 24 – 26 พฤศจิกายน 2553 ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร

[4] สำเนียง องสุพันธ์กุล และ จิรฐิติ บรรจงศิริ การศึกษากำลังรับแรงอัดของมอร์ต้าของแก้วฉวมวลผสมปูนซีเมนต์ การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 4 วันที่ 14-16 ธันวาคม 2555 ณ โรงแรมชลจันทร์ พัทยา รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี

[5] จักรี ดิยะวงศ์สุวรรณ จิรฐิติ บรรจงศิริ สำเนียง องสุพันธ์กุล การใช้ SVG ในงานเขียนแบบก่อสร้าง การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 วันที่ 9-11 พฤษภาคม 2555 ณ โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์แอนคอนเวนชันเซ็นเตอร์ อุตรธานี

7.2 ผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ

[1] Ongsupankul O., Kanchanalai T., and Kawashima K., Research report on Behavior of reinforced concrete bridge pier columns subjected to moderate seismic load, Proceedings of the 5th Workshop on Safety and Stability of Infrastructure against Environmental Impacts December 5-6, 2005 De La Salle University, Manila, Philippines

[2] Ongsupankul O., Kanchanalai T., and Kawashima K., Behavior of reinforced concrete bridge pier columns subjected to moderate seismic load, 3-5 August 2006, The Tenth East Asia-Pacific Conference on Structural Engineering and Construction (EASEC-10) Inter Continental, Bangkok, Thailand

[3] Ongsupankul O., Kanchanalai T., and Kawashima K., "Effectiveness of confining reinforcement on strength and ductility of reinforced concrete bridge highway piers Symposium on Infrastructure Development and the Environment International Symposium on Environmental Engineering and the 5th Regional Symposium on Infrastructure Development (RSID) in Civil Engineering, 7-8 December 2006, SEAMEO INNOTECH, University of the Philippines, Diliman, Quezon City, Philippines

[4] Ongsupankul O., Kanchanalai T., and Kawashima K., "Behavior of reinforced concrete bridge pier columns subjected to moderate seismic load" Journal of Science Asia 33 (2007): P. 175-185

[5] Ongsupankul O., Kanchanalai T., "Ductility and Strength of Reinforced Concrete Highway Bridge Piers under Cyclic Loading" The sixth Regional Symposium on Infrastructure Development 12-13 January 2009

[6] Sumnieng Ongsupankul, Jensak Eakburanawat and Sawad Chaedchim "Local Wisdom Inherit of Ban-Rong-Huld Pottery" The 1st International Symposium on Local Wisdom and Improving Quality of Life, August 8-11, 2012 Chiang Mai, Thailand

7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว: ชื่อเรื่อง ปีที่ตีพิมพ์

[1] การพัฒนาโครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กออกแบบเพื่อต้านทานแผ่นดินไหว

แหล่งทุน จากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2554 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ เสร็จสิ้นงานวิจัย และเผยแพร่งานประชุมวิชาการคอนกรีตแห่งชาติครั้งที่ 8 ตุลาคม 2555

[2] การศึกษากำลังรับแรงอัดของมอร์ต้าของเถ้าชีวมวลผสมปูนซีเมนต์

แหล่งทุน จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2554 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ เสร็จสิ้นงานวิจัย

[3] กระบวนการผลิตอิฐบล็อกประสานจากเถ้ากะลาปาล์มสำหรับวิสาหกิจชุมชน

แหล่งทุน จากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2554 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ เสร็จสิ้นงานวิจัย

[4] การพัฒนาภาษาไพธอนสำหรับวิเคราะห์และออกแบบคานคอนกรีตเสริมเหล็ก

แหล่งทุน จากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2555 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ เสร็จสิ้นงานวิจัย

[5] เม็ดดินเผามวลเบาจากดินเหนียวอ่อนกรุงเทพมหานครเพื่อใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง

แหล่งทุน จากเงิน งบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2555 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ เสร็จสิ้นงานวิจัย

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ: ชื่อเรื่องและสถานะภาพในการทำวิจัย

[1] การศึกษาพฤติกรรมทางกลของผนังดินซีเมนต์บดอัดภายใต้แรงอัดและแรงดึงสำหรับบ้านดิน

แหล่งทุน จากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2556 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ

[2] การศึกษาพฤติกรรมของโครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่พิจารณากำลังของผนังก่ออิฐ ภายใต้แผ่นดินไหว

แหล่งทุน จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2556 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ

[3] การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าดัชนีกำลังและตัวแปรประสิทธิภาพเทียบเท่าซีเมนต์ของถ้ำชีวมวล

แหล่งทุน จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2556 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานะภาพ เป็นหัวหน้าโครงการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

2. ผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) ผศ.ดร.เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์
Asst.Prof. Jensak Eakburanawat, Ph.D.
2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3 7301 01043 05 6
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขต
ศาลายา 96 หมู่ 3 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก 4/290 ซอยเพชรเกษม 81 ถนนมาเจริญ แขวงหนอง
แขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160 หมายเลขโทรศัพท์ 089-6974-340 e-mail:
Jensak@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

1994	B.Ind.Tech (Electrical Engineering)	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
1999	M.Eng (Electrical Engineering)	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
2005	Ph.D (Energy Technology)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชา
ไฟฟ้ากำลัง อิเล็กทรอนิกส์กำลัง และพลังงานทดแทน

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

7.1 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย : ตู้จ่ายเอนเทอร์โมอิเล็กทริก

หัวหน้าโครงการวิจัย : การวิเคราะห์ระบบผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กที่ใช้ก๊าซชีวภาพ

จากมูลสุกรเป็นเชื้อเพลิง

หัวหน้าโครงการวิจัย : อินเวอร์เตอร์ขนาดเล็กสำหรับเชื่อมต่อกับระบบไฟฟ้า

หัวหน้าโครงการวิจัย : ระบบติดตามดวงอาทิตย์อัตโนมัติสำหรับเครื่องอบแห้ง

7.2 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : (ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี)

[1] เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ เสรี ชื่นอารมณ และณัฐ จันท์ครบ. (2552). ระบบติดตามดวงอาทิตย์อัตโนมัติสำหรับเครื่องอบแห้ง. การประชุมเชิงวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่งประเทศไทยครั้งที่ 5 มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก วันที่ 30 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2552.

[2] สมิต อินทร์ศิริพงษ์ เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และณัฐ จันท์ครบ. (2552). ต้นแบบเตาเผาชาหมูแบบช่วยลดมลภาวะ. การประชุมวิชาการข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โรงแรมพูลแมนขอนแก่น ราชอาณาจักร จังหวัดขอนแก่น วันที่ 21-22 ตุลาคม 2552.

[3] สมิต อินทร์ศิริพงษ์ ณัฐพรภัทร อินทร์ศิริพงษ์ เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และณัฐ จันท์ครบ. (2553). การศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างเครื่องต้นแบบอย่างง่ายสำหรับการผลิตน้ำตาลมะพร้าวสดเข้มข้น. การประชุมวิชาการหัวข้อ การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคาย วันที่ 21-23 มกราคม 2553.

[4] สมิต อินทร์ศิริพงษ์ ณัฐ จันท์ครบ และเจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์. (2553). การออกแบบและสร้างเตาเผาถ่านไม้ น้ำหนักเบาประจำบ้าน. การประชุมวิชาการหัวข้อการพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคาย วันที่ 21-23 มกราคม 2553.

[5] เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และณัฐ จันท์ครบ (2553) การศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้กากมันสำปะหลังเปียกเป็นเชื้อเพลิงสำหรับผลิตไฟฟ้าด้วยเทคโนโลยีแก๊สซิฟิเคชัน การประชุมเชิงวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่งประเทศไทยครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โรงแรมฮอเลียอินน์ รีสอร์ท รีเจนท์ บีช ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 5-7 พฤษภาคม 2553

[6] สมิต อินทร์ศิริพงษ์ เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และณัฐ จันท์ครบ (2553) การผลิตถ่านและน้ำส้มควันไม้จากเตาเผาถ่านแบบเคลื่อนที่ได้ การประชุมทางวิชาการ ประจำปี 2553 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 26-27 พฤษภาคม 2553

[7] สมิต อินทร์ศิริพงษ์ และเจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ “การศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างระบบผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานจากคลื่นทะเลขนาดเล็ก” งานประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 20 ประจำปี 2553 วันที่ 16-18 กันยายน 2553 โรงแรมเจ บี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

[8] เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ ไชยยันต์ ทองสองยอด และณัฐ จันท์ครบ “ศักยภาพของเชื้อเพลิงกากมันสำปะหลังอัดแท่งในเชิงการให้กำเนิดแก๊สสำหรับผลิตไฟฟ้า” งานประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 20 ประจำปี 2553 วันที่ 16-18 กันยายน 2553 โรงแรม เจ บี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

[9] ณัฐ จันท์ครบ เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และสมิต อินทร์ศิริพงษ์ “การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลแข็งสำหรับเตาแก๊สซีไฟเออร์จากกากมันสำปะหลังเปียก” การประชุมวิชาการชาวงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม วันที่ 13-15 ตุลาคม 2553 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

[10] เจนศักดิ์ เอกบุรณะวัฒน์ และไชยยันต์ ทองสองยอด “การจัดการพลังงานสำหรับระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าจากคลื่นทะเล” ประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 33 (EECON-33) ประจำปี 2553 วันที่ 1-3 ธันวาคม 2553 โรงแรมเซ็นทารา ดวงตะวัน จังหวัดเชียงใหม่

[11] Eakburanawat J., Thongsongyod C., Energy Management Systems for a Handmade Permanent Magnet Generator, The 5th International Conference on Engineering and Technology (ICET-2011), Phuket, Thailand, May 2-3, 2011

7.3 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อข้อเสนอการวิจัย แหล่งทุน และสถานภาพในการทำวิจัยว่า ได้ทำการวิจัยลุล่วงแล้วประมาณร้อยละเท่าใด

โครงการระบบการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแท่งเชื้อเพลิงฟางข้าวผสมชีวมวลด้วยเทคโนโลยีแก๊สซิฟิเคชัน (ทำวิจัยลุล่วงแล้วประมาณร้อยละ 30)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

3. ผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาววรารัตน์ วัฒนชโนบล
Miss Wararat Watthanachanobon
2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3 1201 01597 01 4
3. ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิจัย
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 96 หมู่ 3 ถนน
พุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 โทรศัพท์ 0-2889-
4585 ต่อ 2425 โทรสาร 0-2889-4585 ต่อ 2420 E-mail Wararat.Wat@rmutr.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

2549	ปริญญาตรี	ศศ.บ.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยบูรพา
2553	ปริญญาโท	วท.ม.	การจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. สาขาวิชาการศึกษาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)
การศึกษาชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved